Era istòria de Fustes Jané

Nòm: .... **Grop:** ....

Tres òmes e tres vides estacades ara evolucion dera husta ath long d'epòques diferentes.

Eth relat d'aguesta empresa ei esctacat ara istòria de tres generacions d'òmes que, en foncion des besonhs dera epòca e deth sòn engenh, an hèt damb era husta un negòci familiau, prospèr e flexible.

Josep Jané pertanh ara prumèra generacion e ei qui metec era pèira iniciau de çò qu'ei ara Fustes Jané. En 1923 installèc ua ressèga de cinta en garatge de casa sua tà poder construir cars. Mès uns ans mès tard, entre 1940 e 1950, es coches anèren substituïnt as cars e era familha Jané se n'anèc tà un aute pòble e trobèc ua naua gessuda ara husta.

Vicenç Jané, era segona generacion, ena decada des ans 60 e 70, comencèc a hèr bigues de husta de pin dada era demanda que i auie ena ciutat de Solsona, era quau ère en plen creishement. Atau siguec coma montèc un ressèc damb ua linha de produccion tà poder provedir de husta ath sector dera construccion que n'auie de besonh, sustot en Barcelona. Egalaments, era husta servie tà fabricar enòrmes caishes destinades a diuèrses foncions, enquia que sigueren remplaçades per contenedors de hèr.

Jordi Jané, eth hilh de Vicenç e era tresau generacion, compaginaue es estudis damb eth trabalh ena empresa. Aué en dia eth ei ath deuant de Fustes Jané. Eth a estat eth responsable d'introdusir cèrtes innovacions coma adaptar eth ressèc ara husta dera comarca e aufrir un servici rapid ath client.

Er aument des energies renovables enfoquèc eth negòci tara gestion forestau e era biomassa, era matèria organica d'origina vegetau o animau que pòt èster utilizada coma hònt d'energia renovabla e sostenibla, ei a díder, que non contamine. Eth tipe de producte entara biomassa que Fustes Jané produsís ei era crospa, era estèra, es lenhes de pin, es horapèths e era sarna, que cremen es estofes e caudères de casa.

Aguest ei un exemple mès dera capacitat constanta d'adaptacion as cambis der entorn des tres generacions. Jordi reconeish qu'eth hèt d'auer era empresa plaçada en mon rurau (en Solsona), a on eth ritme de vida ei mès lent qu'enes granes viles, li a permetut reflexionar tranquillament sus quin ei eth milhor camin entath negòci tà hèr-lo a créisher e continuar escriuent era istòria dera husta en territòri tau coma heren
eth sòn pair-sénher e sa pair.

Se vòs saber informacion sus Fustes Jané, consulta-ne era plana web: *http://www.fustesjane.com/index.html*.

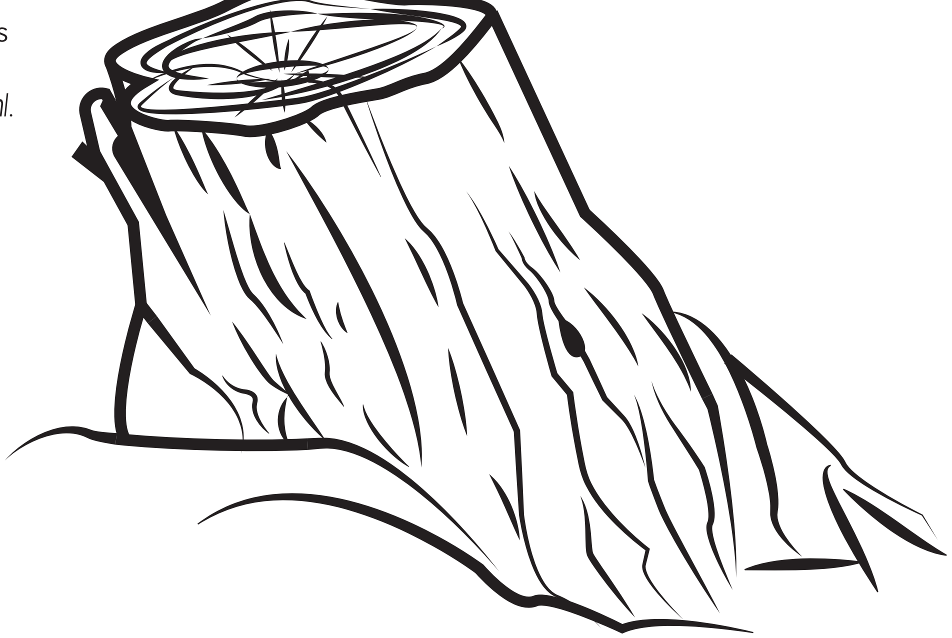

VOCABULARI E EXPRESSIONS

Ressèga de cinta: tira flexibla dentada junhuda pes caps e guidada per dues politges, que servís tà ressegar.
Ressèc: talhèr, obrador, etc, a on ressèguen husta, especiaument eth que dispòse d'ua o mès ressègues mecaniques, electriques o accionades pera fòrça idraulica.
Biocombustible: ei eth tèrme damb qué se nomente a quinsevolh tipe de combustible obtengut de biomassa.
Gestion forestau: administracion e usatge des bòsqui de manèra e ena mesura que mantenguen era sua biodiversitat, productivitat, capacitat de regeneracion, vitalitat e eth sòn potenciau de complir, ara e en futur, foncions ecologiques, economiques e sociaus considerables, a escala locau, nacionau e globau, sense causar damatges a d'auti ecosistèmes (Conferéncia Ministeriau de Helsinki, 1993).
Crospa: part extèrna dera arraïtz, tija e branques des plantes lenhoses. / Cobertura extèrna e dura de quauques frutes.
Estèra: fragment desprenut d'ua husta en talhar-la ath long, estarnar-la, etc.
Horapèth: cada un des quate tròci de husta que se trè quan s'escaire un soc.

SINONIMS

Engenh: abilitat, intelligéncia.
Provedir: fornir, provisionar.
Plaçar: situar.

1 AUEM CURIOSITAT

1. Nomenta quauqui objèctes que siguen hèts de husta e d'auti qu'abans se hègen damb husta e actuauments se fabriquen damb un aute materiau. Quini tipes de husta coneishes?

....

2. Auies entenut a parlar dera biomassa? Quines hònts d'energia renovabla i a a part dera biomassa?

....

3. Quines accions podem hèr tà cuedar es bòsqui?

....

4. Quin a estat eth secret dera empresa Fustes Jané entà sobervíuer e prosperar ath long des ans?

....